Roxana Brânceanu – Mergem acasă

Mă aşteptam la asta. De ani întregi, din adolescenţă, de prima dată când în buzunarul meu se ascunsese primul obiect neînsemnat, nedistingându-se prin nimic altceva decât că nu îmi aparţinea şi deci nu avea ce cauta în buzunarul meu, mă aşteptasem să se întâmple. Din cauza nenorocitei mele boli am fost nevoit să abandonez sit după sit, muzeu după muzeu, descoperirile care ar fi trebuit să se asocieze numelui meu treceau altora din cauza brichetei şefului, batistelor şi ceasurilor colegilor, rujurilor prietenelor; din cauza acestei penibile boli în ultimii ani am lucrat doar în învăţământ, în ciuda pregătirii şi aptitudinilor mele. Cu toate recomandările şi tratamentele, brichetele, batistele, ceasurile şi rujurile continuau să ajungă în buzunarele mele, iar colegii clătinau îngăduitor din cap, şi studenţii chicoteau, şi eu aveam impresia că oamenii nu se mai uita în ochii mei ci la mâinile mele – în fine.

Cert e că mă aşteptam la asta.

Azi dimineaţă, Directorul mi-a spus că are o misiune importantă pentru mine. Că el considera că sunt cel mai potrivit, cu cea mai bună pregătire, cele mai solide cunoştinţe, cel mai deschis spirit ş.a.m.d. Pericol de exil! a strigat întreaga mea fiinţa – sau cea mai mare parte a sa, pentru că undeva în adâncul sufletului am răsuflat uşurat, avansând întrebarea: unde? Numele planetei nu m-a luat prin surprindere, era suficient de aproape ca să nu semene a închisoare, şi suficient de departe pentru a fi siguri că nu mă întorc acasă în fiecare weekend. Directorul avea un pix frumos, roşu cu desene negre, cu ceas şi radiera. Voiau să coordonez cercetările dintr-o străveche tabăra militară, şi era una din puţinele urme ale civilizaţiei băştinaşe. Cred că avea şi busola, pixul. Coloniştii făcuseră descoperiri surprinzătoare privind tacticile militare, armamentul, organizarea vechilor locuitori. Nu era busola, ci un dispozitiv de orientare în oraş, o hartă cu repere prestabilite. Cât de avansaţi fuseseră, care era cauza asemănărilor cu istoria terestră, existaseră legături, când şi de ce natura? Pixul cel roşu, o nuanţă plăcută de roşu închis, trasa linii fine pe dosul unei cărţi de vizită. Oare respectivele asemănări ţineau de psihologia de bază a oricărei rase sociale, erau semne ale unei civilizaţii universale sau simple coincidenţe? A deschis o hartă holografică a zonei, punctând cu pixul cel roşu locurile vizate, mi-a explicat în linii mari descoperirile arheologilor localnici. Apoi a lăsat pixul pe birou, întorcându-se după

un pahar cu apa, iar degetele mele s-au apropiat periculos de fascinantul obiect anticipându-i suprafaţa netedă, mătăsoasă, dar Directorul a renunţat momentan la paharul cu apa întinzându-mi o copie a înregistrării complete, palma mea a rămas lipită de tăblia biroului şi am întrebat:

— Cine se ocupa de săpături?

— Maiorul Nordal, a zis, luându-şi în sfârşit paharul cu apă şi sorbind dintr-o înghiţitură mai mult de jumătate. Nu are pregătire în arheologie dar este un expert în istorie militară, spre norocul nostru.

Apoi mi-a vorbit despre mică comunitate de mineri de pe planetă, despre cărţile maiorului Nordal privind tehnică, organizarea şi psihologia militară în perioada de formare a comunităţilor sociale, cu exemplificări la diverse specii de animale întâlnite pe diverse planete, la începuturile umanităţii, la istoria şi preistoria altor specii inteligente cunoscute şi la experimente în grupuri izolate de condamnaţi.

Desenele negre păreau mai puţin lucioase decât restul corpului roşu. Ceasul era cu câteva minute înainte, semn că Directorul nostru se temea să nu întârzie cumva… Am cerut permisiunea să plec cu primul transport. Aveam timpul necesar să îmi adun informaţiile necesare şi să-mi pun în ordine problemele personale, şi chiar să-i dau câteva sfaturi înlocuitorului meu. Mă simţeam liber. Ultimele zile le-am petrecut în bibliotecă, aruncând o ultimă privire hărţilor viitoarei „mele” planete şi făcând însemnări cu pixul roşu închis cu modele negre, al cărui ceas îl potrivisem la secundă şi al cărui dispozitiv de orientare îl resetasem complet. Apoi l-am dăruit unei fetiţe cârlionţate care învaţă ceva despre pădurea tropicală. Mă simţeam într-adevăr liber.

* * *

Am fost întâmpinat de trei femei care îşi împărţeau în mod democratic funcţiile de coordonator de zbor, vameş, medic, ghid turistic şi tot ce ar fi fost necesar noilor veniţi. Eram doar eu. Probabil că a fost cea mai plicticoasă perioadă a vieţii mele. Una dintre femei, pistruiata şi uşor supraponderala, mi-a studiat amănunţit dosarul, mi-a făcut toate testele medicale, mi-a urat bun venit şi mi-a înmânat o pereche de ochelari foarte negri („în caz că nu ţi-ai adus” îmi adusesem) şi un fel de halat din pânza aspră de culoarea nisipului, pe care îl numeau djeballa. L-am pus peste hainele mele, credeam că mă va incomoda, dar s-a potrivit perfect. O altă femeie, mai tânără şi cu

vădită pasiune pentru piercing, mi-a făcut instructajul. Planeta deşertică, zone reduse de vegetaţie, strat atmosferic subţire, căldura şi lumina sunt periculoase, ai grijă. Apoi, până la finalizarea perioadei de carantină, s-au întors la bârfele întrerupte de sosirea mea. Am tras cu urechea, sperând că-mi pot face o imagine despre ce mă aştepta. Curând am început să casc. A găteşte sărat. Lui B nu-i place mâncarea lui A și ia masa la tavernă lui C. C se îmbata des. D îl înșală pe C la jocurile de noroc. Soţia lui D a fost în tinereţe amantă lui E. E lucrează în mină și nu mai vrea să se întoarcă pe Pământ. D nu mai vrea să se întoarcă pe Pământ. C nu mai vrea să se întoarcă pe Pământ. B nu mai vrea să se întoarcă pe Pământ. A nu mai vrea să se întoarcă pe Pământ. Pistruiata nu mai vrea să se întoarcă. Tânăra cu piercing nu mai vrea să se întoarcă. Şi iar, şi iar. Paradisul plictiselii. Mâna, băutura, soarele, nisipul, mina, soţi şi soţii infidele, mina, băutura, jocurile de noroc, mina, mâncarea, apa, mina, băutura, mina. Am întrebat despre şantierul arheologic. Au ridicat din umeri. Nu era un şantier propriu-zis. Minerii găsiseră urmele unei aşezări, se pare indigene, pământenii sunt aici doar de 50 – 60 de ani. Au găsit arme? Da, ziduri, vase, arme. Oase? Oase nu. Doar urme de case, le construiau aşa cum le construiesc şi coloniştii acum. Apropiate una de alta, să-şi ţină umbră.

La ieşirea din carantina mă aştepta maiorul Nordal. Un bărbat scund, cu început de chelie, cu ochii calzi ascunși după tradiţionalele lentile negre şi cu degete lungi şi delicate, aproape feminine. Purta djeballa nisipie peste uniforma şi gluga pe cap chiar şi în interior, aşa că semăna mai mult cu un călugăr decât cu un militar.

Când am ieşit afară, mi-am dat seama că nimic din ceea ce aş fi putut studia despre planeta, nici măcar bârfele despre A, B, C, D şi E nu m-ar fi pregătit suficient pentru înfruntarea realităţii. Cerul era negru. Soarele era alb. Sau nu. Soarele nu avea culoare. Soarele, pur şi simplu, ERA. În jurul meu nu era decât pământ galben, sterp, şi câteva coline pietroase. Pista de aterizare şi clădirea cosmodromului aveau aceeaşi culoare gălbuie, şi geamurile reflectorizante păreau că ard. Maiorul îmi arata ceva în depărtare, printre coline, am presupus că într-acolo erau mina şi oraşul, sau poate situl arheologic, pământul a început să se încline, aerul se rotea, pietrele se scurgeau în forme fantastice, m-am agăţat cu disperare de braţul maiorului Nordal, aveam senzaţia că merg prin aluat moale, maiorul m-a bătut încurajator pe umăr şi m-a urcat într-un vehicul de teren urât şi cu caroseria ruginită, şi am pornit

la drum în timp ce el încă mai râdea prietenos:

— E soarele de vină, aşa păţesc toţi când vin aici pentru prima dată, o să te obişnuieşti, nu e chiar atât de rău…

Şi nici nu cred că era, dacă A şi B şi C şi D şi E şi cele trei femei şi foarte probabil nici maiorul Nordal nu mai voiau să se întoarcă…

Mă simţeam deja mai bine când ne-am apropiat de oraş. Semăna cu o cetate cu ziduri masive din omniprezenta piatră galbenă, sau mai degrabă cu o cazemată militară datorită simplităţii arhitecturale şi camuflajului aproape perfect. Nordal mi-a explicat că toate construcţiile de pe planetă sunt scunde, fără etaje, deoarece efortul depus pentru urcarea scărilor în atmosfera rarefiată nu ar fi deloc sănătos. Iar eu am făcut prima greşeală. Am întrebat de ce nu folosesc lifturi automatizate. Maiorul m-a privit tăios.

— Dumnezeu ne-a dat picioare, nu motoare.

Am gândit că Dumnezeu ne-a dat şi minte ca să inventăm motoare, dar am tăcut.

Am lăsat maşina într-un fel de parcare subterană, între alte câteva la fel de vechi şi urâte ca cea cu care venisem, şi am intrat în oraş pe jos. M-am felicitat în sinea mea că nu sunt claustrofob, altfel aş fi avut mult de suferit. Străzile erau întortocheate, neregulate şi înguste cât să poată trece doi oameni unul pe lângă altul. Avantajul era ca zidurile scunde ţineau într-adevăr umbră, fără a fi însă întuneric. Amintindu-mi de comentariul femeii în legătură cu ruinele găsite, m-am gândit, sceptic, că nu e nimic misterios ca două civilizaţii despărţite de ani lumină în spaţiu şi de milenii în timp să găsească aceleaşi metode de a se apăra de vitregiile naturii.

I-am zis maiorului Nordal că mă simt ca într-o mănăstire, între asemenea ziduri şi cu atâţia „călugări” trecând pe lângă noi. A râs.

— Chiar eşti într-o mănăstire! E o comunitate mică şi izolată, în curând o să-i cunoşti personal pe majoritatea acestor „călugări” şi o să devii şi tu unul. Îndrumare spirituală găseşti întotdeauna la pastorul Wrong, indiferent de ce religie sau orientare eşti, aici nu prea facem diferenţe.

Era pentru a doua oară într-un timp scurt când atingea, chiar şi indirect, tema religiei. Am presupus, plin de optimism, că nu e cel mai rău caz, şi probabil pastorul Wrong, cu tot numele sau nepotrivit, era şi mai şi. Posibil să mă fi înşelat.

Locuinţa mea se afla în partea de vest a oraşului, o clădire

pătrată înghesuita între Administraţia Minelor şi un atelier mecanic, cu o intrare simplă direct din stradă. În schimb, pe latura din spatele casei mă bucuram de luxul unei grădini cu două tufişuri anemice încadrând o bancă de piatră şi o plantă agăţătoare din flora locală care îmi ascundea vederii zidul casei vecine. Am căutat cu privirea accesoriile obişnuite unei locuinţe, dar în afară de instalaţia de aer condiţionat şi pompa de apă nu era nimic. Nordal mi-a simţit încordarea şi mi-a zâmbit încurajator:

— O să te descurci, e plin oraşul de restaurante, spălătorii, cinema, poştă, tot ce vrei. Şi a adăugat, după o pauză: Oamenii de aici sunt prietenoşi. În orice casă ai intra, o să te ajute.

L-am privit mirat.

— Dar nu cunosc pe nimeni.

— Nici nu trebuie, a zis. De peste 50 de ani, generaţie după generaţie, ne ajutăm unul pe altul, fără aproape nicio intervenţie din afară. Pentru majoritatea locuitorilor, „exteriorul” e doar o poveste care nu-i atinge cu nimic. Nici nu mă mai întreabă ce mai e nou „pe afară”. Ne cunoaştem între noi, ştim fiecare ce face celălalt, ştim că ne putem baza pe oricine la nevoie. După cum ai simţit şi tu, e ca într-o mănăstire. Suntem fraţi, purtam aceleaşi haine, împărţim aceeaşi pâine. Oricine intră e acceptat. Necondiţionat. Aşa că orice problemă ai, bate la orice uşă şi vei fi ajutat.

— Deci, sunt în Rai?

Maiorul a râs.

— Ai de respectat doar două legi: să nu faci rău nimănui în mod intenţionat, şi să nu pui întrebări despre motivele pentru care au venit aici părinţii colonişti. Aşa le spunem noi primilor mineri; unii mai trăiesc încă…

Mi-a strâns mâna şi a plecat, dându-mi întâlnire a doua zi dimineaţa ca să ne apucăm de treabă.

Am despachetat, m-am odihnit puţin, apoi am ieşit să mă familiarizez cu oraşul. Îmi amintea de vechile aşezări arabe. Case simple, pătrate, joase, cu uşi direct la stradă şi ferestre mici, oamenii în haine lungi de culoarea zidurilor, cu capetele acoperite cu glugi şi ochii ascunşi după ochelari de soare, semănau între ei ca nişte fantome. Nu se auzeau saluturi, îşi vorbeau direct, ca şi cum ar fi ştiut, subconştient, totul despre tot, despre fiecare şi despre toţi. Mă simţeam ca într-o utopie de la capătul lumii, şi oscilam între sentimentul de a fi străin

într-o societate perfect închisa şi senzaţia nelămurită că aparţin acestei societăţi închise. Oricine e acceptat – necondiţionat…

Am intrat cu teamă într-un local din care venea miros de mâncare şi sunet de voci. Un tânăr înalt cu nasul strâmb s-a apropiat de mine şi m-a abordat direct:

— Ia-ţi o sticlă de pe raft, şi dacă vrei ceva de mâncare, uite acolo farfurie.

Probabil că expresia mea confuză l-a izbit, căci s-a oprit şi mi-a zâmbit arătându-şi dinţii mari şi albi:

— A, trebuie să fii arheologul. Eu sunt Harrad. Apoi mi i-a numit pe toţi ceilalţi din încăpere.

M-am pomenit împins către o masă între doi bărbaţi cu pielea arsă de soare şi un adolescent slab, iar Harrad mi-a pus în faţă o farfurie cu un fel de orez cu legume care mirosea destul de apetisant ca să-mi amintesc că mi-e foame. Am mai primit şi o sticlă cu vin din care trebuia să beau direct, ceea ce am făcut cu plăcere, aproape că începea să se nască în mine o revoltă împotriva tuturor regulilor şi obiceiurilor artificiale inventate de om. Am vorbit despre o mulţime de lucruri, cei doi erau transportatori, cărau minereul din mina la cosmodrom, „la chei” ziceau ei – am dedus că erau urmaşi de marinari, dar am respectat sfatul maiorului de a nu pune întrebări despre trecut. Băiatul lucra în sere – erau sere la marginea oraşului şi diverse alte culturi prin oazele din apropiere, vorbea despre agricultura cu pasiune, am discutat toţi patru despre meseriile noastre, limba mi se dezlegase şi conversaţia curgea fluent, ca între vechi cunoscuţi. La un moment dat m-am gândit că vinul e cam tare, dar am mai luat o sticlă. Unul din transportatori şi băiatul s-au ridicat şi s-au dus la casele lor, Harrad a venit cu o farfurie cu smochine mici cu gust bizar şi câteva pâini nedospite şi s-a aşezat la masa cu noi. Celălalt transportator, care se numea Chava, şi-a luat şi el încă o sticlă şi am continuat să bem şi să vorbim. Bârfa nu mi se mai părea plicticoasă, ba chiar ascultam cu plăcere părerile lor despre relaţiile familiale, meseriile, talentele şi obiceiurile unor persoane străine mie, m-am pomenit povestindu-le la rândul meu întâmplări de acasă, despre colegii, şefii, studenţii sau vecinii mei, le-am mărturisit chiar şi despre necazurile aduse de cleptomania mea, oricum avea să se afle. Asta i-a distrat teribil şi au început să-mi pună întrebări amănunţite despre ce simţeam, ce gândeam, cum acţionăm, iar eu, după câteva momente de ruşine şi

bâlbâieli, mi-am deschis sufletul, am vorbit liber cum nu vorbisem nici cu doctorii şi nici cu altcineva în toată viaţa mea despre acest subiect. Capul începuse să mi se învârtească.

Îmi simţeam sufletul invadat de iubire, o iubire caldă şi copleşitoare pentru tot ceea ce există în lume, pentru noii mei prieteni şi pentru ceilalţi din local, pentru locuitorii oraşului şi pentru toţi coloniştii din univers, indiferent de specie, iubeam oraşul cu casele lui scunde şi galbene, iubeam colinele pietroase şi pământul arid, iubeam aerul şi cerul şi soarele, şi aş fi vrut să exprim cumva această iubire, ca toţi să înţeleagă şi să ne bucurăm împreună, dar nu ştiam cum. Totuşi, undeva în mine ceva îmi spunea că ei înţeleg. Aveam o claritate aparte a spiritului, vedeam totul, simţeam totul, doar că nu puteam să exprim ce simt. Harrad şi cu Chava m-au ajutat să mă ridic, i-am îmbrăţişat pe amândoi într-o încercare naivă de a-mi exterioriza iubirea, am ieşit şi ne-am îndreptat într-o direcţie necunoscută mie. Strada mă legăna matern, aerul căpătase culori calde, ne intersectam cu oameni calzi care răspândeau o lumină caldă, ştiam că şi eu am, la rândul meu, o lumină caldă pe care ceilalţi o văd şi o înţeleg. Zidurile se aplecau asupra mea şi mă mângâiau şi ne-am întâlnit chiar şi cu un câine care mi-a spus să am încredere, aveam încredere, i-am răspuns că totul e în ordine şi i-am mulţumit pentru încurajare, eram vesel şi-mi venea să plâng, ştiam acum încotro ne îndreptam doar că nu puteam numi locul. Era un loc bun. Chava şi Harrad ştiau că locul e bun, mai fuseseră acolo, eu nu, dar ştiam şi eu.

Am ieşit din oraş şi am mers un timp prin deşert. Ne-am oprit la marginea unei falii adânci, tăiate brusc în terenul oarecum plat. Nu-mi puteam fixa distanţa până la peretele opus sau dimensiunile exacte ale prăpastiei, era doar adânca şi frumoasă şi atâta tot. Chava şi Harrad şi-au căutat loc pe bolovanii de pe margine, mi-am căutat şi eu unul, unul anume, nu ştiam de ce unii erau buni şi alţii nu, în final am găsit ceea ce căutăm, o piatră plată triunghiulară şi mult prea joasă pentru a sta confortabil pe ea dar m-am aşezat acolo pentru că aşa trebuia.

Mi-am privit prietenii şi le-am văzut lumina, crescuse în intensitate. I-am întrebat dacă şi ei văd lumina mea.

— Da, te descurci bine, poţi să zbori, zboară cu noi!

Şi mi-am desfăcut aripile şi am zburat, deasupra prăpastiei, deasupra colinelor, deasupra oraşului, alunecam pe filamente de lumină, am încercat un timp să controlez mişcarea, apoi m-am lăsat

complet în voia zborului, copleşit de fericire, de iubire, de căldură, de lumină...

Maiorul Nordal mă scutură blând de umăr.

— Trezeşte-te, soarele e sus!

M-am uitat buimac în jur. Nordal mă privea amuzat, iar eu nu-mi aminteam nici măcar cum ajunsesem acasă.

— Trebuia să te avertizez că vinul nostru e cam tare, dar nu-i nimic, o să-ţi revii după o cafea şi câţiva paşi în aer liber.

M-am ridicat din pat şi am acceptat recunoscător ceaşcă de cafea fierbinte, apărută nu se ştie de unde în mâinile maiorului.

— De când eşti aici?

— Nu de mult. N-ai răspuns când te-am strigat şi mi-am imaginat că ai avut o noapte „bogată". Se pare că te-ai descurcat bine, eu am păţit-o mult mai rău!

Faptul că „m-am descurcat bine" mi-a adus în minte câte ceva din cele auzite şi văzute noaptea trecută. Am încercat să pun ordine în fragmentele de imagini, dar nu se legau în niciun fel. Mi-era clar că mă îmbătasem, dar ce se întâmplase exact nu puteam reconstitui. M-a cuprins o ruşine teribilă la gândul că mi-am făcut debutul într-o societate nouă printr-o beţie crâncena, oamenii mă vor considera probabil alcoolic, iar faptul că la beţie povestisem că sufăr de cleptomanie nu mă punea deloc într-o lumină favorabilă. Când mi-am amintit că în timpul plimbării noastre pe străzi vorbisem cu un câine – care, culmea, mi se adresase primul – am intrat de-a dreptul în panică.

Maiorul mi-a mai turnat cafea şi şi-a luat şi el una. S-a aşezat lângă mine şi a reluat încurajările, deşi eu nu ştiam unde să mă mai ascund şi, neputând să-mi amintesc cu claritate ceea ce făcusem şi spusesem, îmi închipuiam tot ce putea fi mai rău.

— Presupun că te-au dus la râpa. Şi eu am fost acolo în prima zi, e un fel de tradiţie. Îmi imaginam – ca şi tine probabil – că tot ce se petrece e o iluzie provocată de beţie, şi când m-am pomenit zburând deasupra râpei m-am speriat îngrozitor. Trei zile am stat ascuns în biserică, bătrânul preot (cel dinaintea lui Wrong) a avut mult de furcă cu mine să mă pună pe picioare. Am jurat să nu mai beau câte zile oi avea!

Râdea sincer, ochii îi sclipeau de amuzament, şi de câteva ori m-a lovit cu palma uşor pe spate. Mă simţeam ceva mai bine, sentimentul ridicolului înlocuise câte ceva din ruşine, şi mă gândeam

că probabil Nordal nu avusese nimic neplăcut de mărturisit şi că anii scurşi de atunci făceau amintirile să apară în altă lumină.

— Ai zburat şi tu? Toţi zboară acolo, pe râpa?

Ridică din umeri.

— Habar n-am, cred că majoritatea zboară. Unii sunt chiar experţi în asta. În timpul zborului văd ceea ce vor să vadă şi nu pot vedea în stare normală, apoi se întorc şi aduc veştile. Unii pretind că zburând s-au vindecat de boli, de infirmităţi, de ghinion.

— Crezi asta?

— Cine ştie? Ca reprezentant al autorităţii, n-ar trebui. Mai ales ca încercarea mea s-a soldat cu un eșec.

A început din nou să râdă.

— Crezi că mi-am respectat jurământul? Nici vorbă! Cum mi-am mai revenit puţin, m-am apucat din nou de băut. Eram convins că alcoolul provoacă zborul şi că, știind despre ce e vorba, voi putea zbura mai bine. N-a fost să fie. Cred că, pur şi simplu, nu sunt dotat. Mi s-a făcut iar frică. De fiecare dată mi se făcea frică. Nu sunt făcut să zbor. Acum, când mă îmbăt, mă duc doar la jocuri de noroc sau pur şi simplu dorm buştean. Şi hai să mergem odată, s-a făcut deja târziu.

Mai aveam o mulţime de întrebări şi de nelămuriri, dar le-am păstrat, aşteptând să mi se ridice ceata de pe amintiri. Mi-am pus djeballa şi ochelarii de soare, mi-am luat trusa cu instrumentele necesare şi am ieşit la soare. Care era, într-adevăr, sus. Dormisem cam mult.

Am străbătut oraşul pe jos până la o parcare subterană la fel cu cea în care oprisem prima dată, de unde am luat fiecare câte un fel de scuter acoperit cu un uriaş panou solar, şi Nordal mi-a făcut semn să-l urmez. Am mers un timp pe o cărare abia vizibilă printre coline, la un moment dat am zărit într-o vale şi o grădină, apoi peisajul a devenit din nou arid, cărarea s-a unit cu un drum mai larg pe care treceau în ambele sensuri containere de minereu. În ciuda utilajelor moderne, totul părea un fragment de istorie. Am trecut pe lângă intrarea principală a minei şi am avut senzaţia că am în faţa reconstituirea unei exploatări de la începutul erei industriale. Excavatoarele cu senzori şi roboţii erau elementele nepotrivite, în contrast cu peisajul, mă aşteptam ca muncitorii să scoată de sub djeballa târnăcoape şi cazmale, să coboare în adâncuri şi să încarce cu minereu cărucioare trase de animale slabe, iar faptul că știam că ei nu fac decât să apese pe

butoane şi să manevreze manşele unor maşini automatizate nu-mi atenua deloc sentimentul, oricât m-aş fi concentrat asupra acestui fapt.

M-am scuturat şi l-am ajuns din urmă pe maior, care, plin de mândrie, mi-a promis că vom vizita mina cât de curând.

Abia trecusem de intrarea în mină, când Nordal mi-a făcut semn spre o clădire largă şi aparent părăsită, lângă care un grup de oameni gesticula cu însufleţire. Era o hală industrială evacuata pentru a face loc arheologilor, adică mie, lui Nordal şi celor care ne aşteptau.

Mi s-au muiat picioarele. Deşi mai văzusem vestigii ale unor civilizaţii extraterestre, niciodată nu participasem la investigaţii, lucrările aparţinând de drept rasei respective. Mi s-a făcut teama. Colaboratorii mei ne-au condus pe marginea unui sunt puţin adânc în care puteam vedea urme de ziduri, şi din loc în loc câte un cort improvizat. Mi s-a explicat că nu s-a pierdut absolut nimic: săpăturile începuseră pentru o galerie de siguranţă, dar când întâlniseră ruinele, tot pământul dislocat fusese cernut grăunte cu grăunte şi recuperaseră şi cele mai mici fragmente de obiecte artificiale.

În mod normal ar fi trebuit să mă reped să inventariez şi să analizez fiecare ciob, fiecare bucată de piatră, fiecare zgârietura făcută cu o unealtă. Dar eram paralizat de frică. Ceea ce vedeam fusese cândva creat de o rasă extraterestră. O rasă dispărută despre care nu aveam decât vagă bănuială că existase. Nicio carte nu spunea nimic despre istoria lor. Nu aveam nici cel mai mic reper. Nu ştiam nici măcar ce nume să dau lucrurilor pe care le vedeam, nu mai exista niciun descendent al lor care să mă ajute. Îmi era frică să dau nume terestre unor obiecte extraterestre, noţiunile simple de casă, stradă, vas, unealta deveniseră străine şi inutile. Vedeam pietre paralelipipedice puse una peste alta, era categoric un zid, şi nu-l puteam numi cu această denumire comună, doar aparţinea unei rase despre care nu ştiam dacă folosise adăposturi. Mă apuca ameţeala doar gândindu-mă la ce alte lucruri nenumite şi nenumibile ascundeau corturile. Dacă greşeam? Doar de atâtea ori arheologia pământeană catalogase drept obiecte de cult simple obiecte casnice, podoabele drept monede, templele drept palate, bucătăriile drept monumente funerare.

Am respirat adânc şi am început să-mi recit în minte: toate rasele cunoscute, terestre sau extraterestre, au funcţii fiziologice de bază; toate rasele cunoscute au necesităţi comune; în istoria tuturor

raselor cunoscute există obiecte şi construcţii care satisfac aceste necesităţi, indiferent de forma acestor obiecte şi construcţii; păstrarea şi reconstituirea obiectelor vechi se face după reguli general valabile; interpretarea datelor e în majoritatea cazurilor simplă şi se poate face după o logică simplă, ş.a.m.d. Apoi mi-au năvălit în minte excepţiile, dar am refuzat să mă mai gândesc.

Curând mi-am simţit capul suficient de limpede şi am coborât în sunt să arunc o privire de ansamblu. Ramificaţiile săpate de la gura de intrare în galerie se întindeau destul de mult în toate direcţiile, ceea ce m-a făcut să presupun că era vorba de o aşezare de dimensiuni apreciabile. Construcţiile erau ridicate din blocuri de piatră aduse din împrejurimi, de mărime potrivită, deci constructorii aveau dimensiuni apropiate de cele umane. La fel indicau şi spaţiile dintre ziduri. Semăna, într-adevăr, destul de mult cu oraşul coloniştilor. Poate să fi fost de vină clima… Asta însemna că şi pe ei îi deranja căldura şi lumina prea puternică a soarelui. Începusem din nou să gândesc în termeni umani, aşa că am încercat să privesc totul detaşat, fără să interpretez nimic. Am luat totul la rând, fără nicio ordine logică, am trecut în revista fiecare obiect, catalogat sau necatalogat, fără să-i dau vreun nume sau vreo definiţie. Unele îmi făceau o impresie puternică, unele mă lăsau rece, altele îmi provocau un vag sentiment de déjà vu. Întotdeauna fusesem sfătuit, şi la rândul meu îi sfătuisem pe alţii, să ţin cont de prima impresie pe care o lasa un obiect, deşi în scurta mea experienţă nu avusesem niciodată ocazia să confirm sau să infirm acest lucru.

Abia când Nordal m-a strigat mi-am dat seama că trecuse jumătate de zi şi că mi-era foame.

Atunci am pus cap la cap informaţiile şi am realizat că era ceva nu tocmai în regulă. În ciuda eforturilor mele de a mă detaşa, ceea ce văzusem cu ochii mei, pipăisem cu degetele mele şi străbătusem cu paşii mei era vatra unui sat pământean. Un „sat”, o aşezare ideală, ecologică, liniştită, cu obiceiuri simple şi practice, cu familii stabile şi generaţii care nu se deosebeau prea mult de cele dinaintea lor, ceva ce ne doream să vedem ori de câte ori, acasă pe Pământ, găseam o cărămidă veche. L-am întrebat pe Nordal ce vede el. Mi-a răspuns cu o simplitate dezarmantă:

— Un sat.

— Atunci, teoriile tale despre comunităţile izolate şi organizarea

militară?

A ridicat din umeri.

— Armata mă plăteşte, deci trebuia să scot o teorie despre militari. Nu trebuie să fii mare specialist ca să vezi că „armamentul” de aici folosea la bucătărie, la construcţii, sau în cel mai rău caz la ameninţarea vreunui vecin enervant.

Am căzut pe gânduri. Un sat. Gospodarii primitive. Funcţii de bază. Necesităţi comune. Clădiri şi obiecte care satisfac aceste necesităţi. Am întrebat brusc:

— Ce ştim despre cultul morţilor?

— Nimic spectaculos. Mai precis, nimic-nimic. Te întrebi probabil de ce nu sunt nicăieri rămăşiţe ale „strămoşilor”.

— Exact. Dar poate îi incinerau. Sau îi duceau în altă parte. În Univers sunt atâtea ritualuri.

M-au rugat să le povestesc despre istoria şi obiceiurile altor rase, şi astfel m-am falit cu cunoştinţele mele tot timpul cât am mâncat, şi mult timp după aceea, printre săpături, fapt ce m-a ajutat să scap de angoase şi să mă descurc mult mai bine. Spre sfârşitul zilei eram rupt de oboseală, şi cum Nordal mă lăsase singur, m-am întors în oraş cu noii mei colegi.

Temându-mă să nu repet păţania din seara precedentă, mi-am cumpărat semipreparate dintr-un magazin cât mai îndepărtat de localul lui Harrad şi am mâncat singur, apoi m-am culcat devreme.

Am visat că eram copil şi mă jucam pe străduţele unui sat ca cel pe care tocmai îl dezgropasem, împreună cu nişte animale cu blana luminoasă, cu care vorbeam şi cântam împreună, iar pe marginea drumului erau nişte ciuperci uriaşe purpurii pe care le-am cules şi le-am dus în dar Directorului meu, dar când s-a aplecat să le primească, aripile mult prea mari l-au făcut să se dezechilibreze şi s-a întins cât era de lung la picioarele noastre, iar eu şi cu animalele mele am izbucnit în râs şi am fugit care încotro.

M-am trezit râzând, şi, deşi oricât m-am străduit, n-am reuşit să-mi amintesc ce-mi strigase câinele luminos când ne-am despărţit, am plecat la lucru foarte bine dispus.

Începusem aproape să mă simt ca acasă, când o vizită neaşteptata mi-a provocat ceva asemănător cu o lovitură în stomac.

La câţiva metri de mine, zâmbind cu toată faţa şi făcându-mi vesel cu mâna, se află amicul meu Chava

— Am venit să te văd, strigă el, deşi îl auzeam perfect şi, sincer să fiu, nu ţineam deloc să audă şi ceilalţi cine ştie ce aluzie. Spre ruşinea mea, asta gândeam.

— Ce mai faci? am reuşit să articulez.

— Duc un transport la chei. Cum merge? Te-ai acomodat?

— Mda.

— Să mai treci pe la noi!

Şi plecă fluturând din ambele mâini, iar eu m-am întors la lucru copleşit de ruşine faţă de propriile mele sentimente. Chava nu-mi făcuse niciun rău. Fusese prietenos cu mine. Eu fusesem cel care mă îmbătasem, furat de val, şi îmi destăinuisem secretele. Nu era vina lui, ci a mea. Trebuia să accept realitatea, nu să mă ruşinez de ceea ce sunt.

În timp ce mă învinovăţeam de ipocrizie şi mă ruşinam de ruşinea mea, am realizat că în cele câteva zile de când eram aici nu simţisem nevoia să iau nimic. E drept că faptul că eram absorbit de muncă şi simplitatea vieţii din colonie nu-mi oferiseră suficiente tentaţii, dar nu mă puteam opri să gândesc că, poate, un oarecare rol îl avusese şi spovedania din local, sau poate – de ce nu? – zborul, despre care Nordal spusese că vindecă de boli, infirmitate, ghinion…

Maturam cu grijă nisipul depus în jurul unui vas de mari dimensiuni, sperând să se fi păstrat întreg, şi zbuciumul sufletesc mi se mai calmase, când am auzit o voce în spatele meu:

— E minunat, nu-i aşa?

M-am întors şi am dat cu ochii de cea mai frumoasă femeie pe care o văzusem în viaţa mea. Avea un chip de înger, cu ochii ca cerul senin şi părul ca soarele – soarele cald de acasă, cel care încălzeşte sufletul… iar când, apropiindu-se să vadă mai bine ceea ce scoteam de sub nisip, şi-a sprijinit mâna diafana pe umărul meu, m-am simţit ca şi curentat.

— Te pricepi? am îngăimat încercând să-mi ascund tulburarea.

— La istorie – nu, zise ea cu un zâmbet fermecător. Dar e frumos, e o operă de artă! Întotdeauna am tânjit că tablourile mele să se apropie de frumuseţea asta simplă, naturală, a lucrurilor vechi…

— Pictezi?

— Da, a răspuns coborându-şi cochet genele dese. Aşa ştiu eu să ajut oamenii.

— Mda…

N-am mai ştiut ce să zic şi m-am întors la mătura mea, dar

ritmul în care reuşeam să-mi mişc mâna devenise periculos pentru integritatea relicvei.

— Mă cheamă Adelani. Casa mea e lângă biserica, acolo am şi atelierul şi o sală de expoziţie. Poţi să vii oricând.

— O să regăsesc şi vasul ăsta?

— Sper să regăseşti ceva din el. Are atâta puritate, atâta sinceritate, atâta echilibru! O formă sublimă!

Vorbea cu atâta entuziasm, încât m-am simţit oarecum pus în inferioritate de curiozitatea mea pragmatică, limitând spectrul întrebărilor despre o operă de artă la: din ce e făcut, când, în ce scop.

I-am promis lui Adelani ca o vizitez în seara asta.

Şi chiar m-am ţinut de cuvânt. Pentru că îmi spusese că locuieşte lângă biserica, am întrebat un trecător unde e biserica. Omul a zâmbit cu toată faţa, m-a înhăţat de braţ şi m-a condus personal prin străduţele întortocheate, deşi am încercat să-i explic că nu doream să-l deranjez, era suficient doar să-mi indice direcţia. M-am ales cu un discurs exaltat despre binefacerile spirituale oferite de religie. Ne-am despărţit chiar la poarta bisericii, care se deosebea într-atât de restul clădirilor din oraş încât aş fi putut-o găsi şi singur. Era o clădire înalta, cu un turn zvelt alături – dar probabil nimeni nu urcă în părţile sale superioare, ca să invoce blasfemator efortul şi lipsa de aer. Stilul arhitectonic nu amintea de nicio religie specifică, dar ştiam că erau tolerate toate credinţele, şi mi-o imaginasem deja mai mult ca pe un loc de întrunire decât ca pe o biserică propriu-zisă. Cel mai mult însă ieşea în evidenţă prin grădina din faţă. Peste gardul scund de piatră am putut vedea o alee înconjurata de tufe mici şi straturi de flori, în culori vii, care contrastau atât de mult cu nuanţele terne ale oraşului şi chiar ale planetei, încât fără să vreau am invocat măreţia lui Dumnezeu.

O matahală cu pielea tuciurie, îmbrăcat cu o djeballa murdară şi pe cap – în locul clasicei glugi – cu un turban care fusese cândva alb, lucra printre tufe mormăind ceva de unul singur. M-am gândit să-l întreb despre atelierul lui Adelani şi s-o şterg înainte de a porni o discuţie pe teme religioase, dar masivul şeic negru mă depistase deja şi se îndrepta spre mine în mâna cu un castron cu fructe rozalii, pe care mi le-a întins sub formă de bun-venit în casa Domnului, slăvit fie oricare din numele Lui.

— Mă cheamă Wrong, spuse hohotind, da, chiar aşa mă cheamă, căile Domnului sunt întortocheate, mai ceva ca ale coloniei ăsteia de

beţivi!

Şi, până să apuc să deschid gura:

— Hai înăuntru să bem ceva.

M-a condus într-o cămăruţă din spatele bisericii, scoţându-şi din mers djeballa murdară şi înlocuind-o cu una nouă, albă, pe care mi-a arătat-o cu un nou hohot:

— Ar fi trebuit să fie o uniformă modestă, şi când colo e singura haină din colonie care iese în evidenţă!

Într-adevăr, imaginea unui uriaş negru ca noaptea învăluit într-o djeballa strălucitor de albă pe străzile galben-cenuşii ale oraşului trebuie să fi fost o imagine hipnotizantă.

A destupat o sticlă din vinul local şi a turnat în două pahare, din fericire suficient de mici ca să nu-mi provoace panica. Am fost totuşi destul de circumspect, căci Wrong mi-a observat reţinerea.

— Nu de băutura trebuie să te fereşti, ci de partea din tine pe care o scoate la suprafaţă.

Nu m-am simţit deloc mai bine.

Am preferat să ciugulesc fructele dulci şi făinoase şi să schimb vorba. I-am lăudat grădină şi el mi-a spus că, într-adevăr, e foarte mândru de ea, fiindcă o lucrează singur. Ţinând cont de condiţii era chiar remarcabil, Wrong avea un real talent în domeniu, o ambiţie şi o putere de munca pe măsură.

Cât timp am stat de vorbă nu m-a întrebat niciodată, nici măcar în treacăt sau printr-o aluzie, cărui cult aparţin şi dacă, în general, am vreo religie.

Era un om deschis, slobod la gură, lipsit de orice inhibiţie şi de o veselie molipsitoare. Mi-a făcut o reală plăcere să vorbesc cu el, în ciuda reticentelor iniţiale şi a grabei mele de a mă întâlni cu Adelani. Wrong avea obiceiul de a strecura printre banalităţi fraze cu substrat, ca cea cu băutura de exemplu, dar teroarea mea de a primi o predică pe tema defectelor personale nu a avut decât o slabă tresărire atunci când a aruncat:

— Omul trebuie să fie ceea ce l-a făcut Dumnezeu să fie, degeaba se ascunde sub farduri, politeţuri şi prejudecăţi.

Mi-am dat seama rapid ca pastorul era un adversar înverşunat al prejudecăţilor de orice fel, negând cu aceeaşi vehementă imposibilitatea cultivării florilor în deşert şi obligativitatea corectării forţate a imperfecţiunilor umane.

În cele din urmă i-am mărturisit scopul vizitei mele. Mi-a indicat amplasamentul exact al atelierului, m-a privit ştrengăreşte şi a rostit, sibilinic:

— Cerul şi pământul, Adelani…

În acel moment am interpretat vorbele lui ca pe o expresie a întregului, a complexităţii, fie a artei, fie a persoanei. Mai târziu aveam să-mi dau seama că, de fapt, era o limitare. Dar asta e o altă poveste.

Adelani avea un zâmbet fermecător. De prima dată fusesem subjugat de zâmbetul şi de frumuseţea chipului ei, dar şi de linia superbă a trupului ei. La umbra relativă a zidurilor renunţase la djeballa unificatoare şi purta o rochie simplă, lungă şi dreapta, al cărei material moale abia m-am abţinut să nu-l mângâi. Avea braţele goale, aproape acoperite cu brăţări cu însemne bizare, despre al căror sens am ezitat să întreb. Sau probabil nu-mi stătea mintea la asta.

— Eşti ca o floare, i-am spus.

— O floare în deşert, a râs ea. Vrei o cafea?

Am acceptat recunoscător. Viaţa începea să merite trăită. Era răcoare, stăteam de vorbă cu cea mai frumoasă femeie de pe planetă, mirosea plăcut a cafea şi ierburi amare.

Adelani mi-a adus cafeaua într-o cană de ceramică smălţuita, galbenă cu frunze verzi, o liană stufoasă care înconjura în spirală corpul cănii ca apoi să se caţere pe toarta. A observat că o studiam.

— Ai mai întâlnit modelul?

— Nu ştiu… Motivele vegetale sunt foarte des întâlnite, dacă există plante pe planeta întotdeauna fac parte din ornamentele tradiţionale. Chiar şi aici am găsit nişte fragmente de ceramică pe care fuseseră desenate frunze… frunze ca astea.

Mi-a luat cana din mâna şi a mângâiat cu degetul frunză din vârful lianei, de pe toarta.

— Creşte pe stânci, pe fetele umbrite. Aşa spun călătorii, dorm la adăpostul ei uneori. În vechime trebuie să fi fost la fel. Numai că cei de demult nu trebuiau să caute pădurile, ele erau lângă ei.

— Călătorii? Pădurile?

A sorbit o înghiţitură de cafea din cana mea apoi mi-a pus-o la loc în mâini.

— Legendele locului. Arheologii ţin seama de ele, nu-i aşa?

Am băut şi eu, amândoi din aceeaşi cană, împărţeam ceva, fie doar simbolic.

— Uneori da, uneori nu… Astea sunt legende ale pământenilor, ei mereu cauta ceva, Sfântul Graal, drumul spre Indii, mântuirea, raiul… pădurile pe o planetă deşertica. Dar şi alte civilizaţii au legende despre căutarea idealurilor. Şi poate chiar au existat păduri aici, există plante indigene, ale noastre s-au adaptat bine, o astfel de legenda poate deveni oricând un fapt istoric.

Adelani s-a întristat.

— Vorbeşti ca şi cum tot ce ai spera să descoperi ar fi nişte aşchii de lemn pietrificat. Eu aş vrea să fie o pădure adevărată, cu animale şi păsări şi îngeri şi zâne.

I-am sărutat mâna.

— Iartă vederile limitate ale unuia care s-a obişnuit să privească lumea doar din punctul de vedere al cioburilor dezgropate…

Ea a zâmbit şi s-a ridicat de lângă mine.

— Hai să-ţi arăt pădurile mele.

Atelierul era luminos, şi prin urmare mai cald. Lumina puternică scalda pereţii, şevaletele, masa, dezordinea atât de artistică. Am privit derutat pânzele. Pe urmă, încetul cu încetul, am început să văd. Nu trebuia să privesc cu ochii, ci integral, să percep cu sentimentul acela pe care îl aveam uneori când descopeream ceva şi mă lăsam în voia flerului. Văzute aşa, tablourile erau directe, puternice, izbitoare. Pământul galben şi cerul indigo. Pământul roşu şi cerul negru. Pământul gri şi cerul albastru. Şi copacii. Când schelete disperate strigând spre cer, când rădăcini izbucnind din pământ, când păduri umbroase şi foşnitoare şi primitoare, când ziduri sufocante, când cântec mângâietor, şi printre copaci erau aripi de îngeri, abia zărite, transparente, diafane, uneori luminoase, alteori ghicindu-se doar prin umbre, unele ocrotitoare, altele răzbunătoare. Adelani picta desertul cu păduri şi îngeri, ca o chemare, ca un templu, ca un suflet imens. Adelani picta sufletul planetei. Pământ, copac şi înger.

Nu ştiu cât am stat aşa, pierdut, rătăcind cu privirea pe pânze. Cred că destul de mult, căci Adelani mi-a atins uşor braţul, întrebând:

— Ţi-e bine?

Am zâmbit tâmp.

— Da, iartă-mă.

— Oh, îmi pare rău, e aşa cald aici.

Aş fi vrut să-i spun măcar că eram copleşit, dar nu-mi găseam cuvintele. Pur şi simplu nu eram în stare să exprim nimic din ceea ce

simţeam, nici nu înţelegeam prea bine ce simt, capacitatea mea de percepţie nu mai făcea faţa avalanşei de impresii şi senzaţii.

Ne-am întors din atelier puţin trişti. Aş fi vrut să pot să plâng, de tristeţe, de bucurie tristă, să-mi revărs surplusul din inimă, dar mă străduiam să mă comport aşa cum fusesem învăţat, civilizat, sobru, mă simţeam rigid în încercarea mea de a-i zâmbi şi de a mai sorbi o dată din cana de cafea fără să-mi tremure mâna.

Mi-am cuprins faţa în palme şi mi-am mai cerut o dată iertare. Adelani mi-a luat mâinile într-ale ei şi m-a obligat s-o privesc în faţă.

— Nu mai fi trist. Orice ai simţi acum, nu trebuie să te simţi frustrat.

— Nu e asta… Mă simt vinovat. Cred că nu fac faţa tuturor senzaţiilor care năvălesc peste mine. De când sunt aici simt parcă mai intens ca oricând, şi asta mă face să mă comport bizar, apoi mi-e ruşine…

— Bietul de tine! Pur şi simplu n-ai fost învăţat să simţi, şi nici cum să exprimi ce simţi. Nu ştii nici măcar că trebuie să simţi. Ai trăit probabil în nişte tipare prea strâmte. Nu-i nimic, o să înveţi. Ai văzut vreodată cum învaţă copiii să meargă? Mersul e ceva atât de firesc, de natural pentru o fiinţă umană, şi totuşi au nevoie de timp, răbdare şi de cineva care să-i sprijine.

Îmi mângâia faţa uşor, din când în când îi simţeam răsuflarea atingându-mi obrajii, da, trebuia să învăţ să simt, i-am luat mâna şi i-am sărutat palma, cu veneraţie, cu patimă, nu ştiu dacă era un pas ezitant spre exprimarea sentimentelor, Adelani s-a lipit de mine şi m-a sărutat pe gura, avea buzele calde, trupul cald.

Am fugit ca un laş.

Mi-am revenit într-un târziu, eram la masă şi Harrad îmi întindea sticla de vin, cred că aveam o expresie suferindă sau cel puţin răvăşită, pentru că părea îngrijorat. Am respins sticla şi l-am întrebat direct:

— Ce se întâmpla cu mine?

Nu ştiu de ce mi-aş fi închipuit că Harrad deţine răspunsul la această întrebare, dar l-am întrebat totuşi, în momentul prezent fiind singurul la care puteam apela.

— Deh… Tu o să ştii mai bine peste câtva timp. O să te obişnuieşti cu viaţa aici şi o să-ţi poţi explica. Nu cred că e ceva grav.

Ca un copil care învaţă să meargă şi îi trebuie ceva timp ca să

reuşească… Harrad m-a bătut jovial pe spate.

— Nu-ţi face probleme.

Am luat totuşi sticla de vin şi am băut. Harrad a băut şi el din sticlă lui.

— Eşti născut aici?

— Eu, da. Şi mama, iar tata era copil mic când a venit. Nu prea și-a dat seama de procesul de adaptare. Dar am înţeles de la bătrâni că le-a luat timp ca să înţeleagă, să se înţeleagă pe ei înşişi. Cam asta e şi problema ta, nu-i aşa?

— Mda… Simţurile mele au luat-o razna şi eu nu pot ţine pasul cu ele. Simt mult mai intens şi mai puternic, uneori sunt năpădit de senzaţii bizare… Sunt copleşit.

— Ce pot să-ţi spun? Lasă-te dus. Probabil o să faci câteva prostii, ceva excese, dar în cele din urmă o să te regăseşti… Cred. Nu avem oameni cu probleme pe aici, până la urmă toţi îşi găsesc calea.

— Crezi?

— Uită-te în jur. Poate părem ciudaţi, dar îţi garantez eu cel născut aici, toţi suntem oameni buni. Din câte ştiu eu, suntem singura comunitate umană fără închisoare!

Râdea, am zâmbit şi eu, modul lui de o trece de la seriozitate la haz îmi făcea bine. M-a întrebat brusc:

— Vrei să zbori?

— Nu ştiu, i-am răspuns încurcat. Nu mă simt în stare acum de o asemenea experienţă. Încă nu mi-am lămurit ce s-a întâmplat data trecută, nu cred că sunt capabil s-o fac din nou.

— Te-ai descurcat bine.

— Of! Toţi spuneţi asta, şi eu nici nu ştiu ce a fost!

— Şi ce-ai vrea? Crezi probabil că ai fost beat şi ai avut halucinaţii, sau poate te aştepţi ca unul dintre noi să-ţi arate vreun scripete cu care te-am ridicat deasupra prăpastiei, sau un sistem optic care îţi dă falsă imagine de prăpastie când tu mergi frumos pe pământ?! Nu e chiar aşa. E mult mai simplu, doar că trebuie inventate o mulţime de cuvinte noi pentru a vorbi despre asta. Vezi tu, e destul de greu să faci pe cineva să înţeleagă cum respiră, cum aude sau cum merge.

Am băut. Mie mi se părea complicat. Mi-am amintit de vasul pe care îl scosesem din pământ, cât de frumos şi de cunoscut şi de apropiat sufletului mi se păruse, încă mi se mai părea aşa, deşi mă

străduiam să nu uit nicio clipă că sap în pământul și istoria unei alte planete. Poate că ceea ce nu cunoşteam nu era istoria extraterestră, ci omul însuşi, capacitatea sa de a zbura, de a vedea păduri în deşert, îngeri în pustietate. Poate că Harrad avea dreptate și trebuia să mă las dus, sau să mă duc la râpa să zbor, să zbor până găsesc răspunsul, până mă vindec de rele.

L-am întrebat dacă pentru a zbura trebuie îndeplinita vreo condiţie aparte, să atingi o anumită stare sau ceva asemănător. Mi-a răspuns că nu trebuie decât să fii deschis, foarte deschis, cu mintea şi cu inima, să nu-ţi fie teamă, şi restul vine de la sine. Mie mi-era cam teamă.

Am mai băut puţin şi apoi am plecat. Pe drumul spre râpa am căutat să văd luminile interioare ale oamenilor şi să ascult ce-mi spun animalele, dar nu s-a mai întâmplat nimic. Am vrut chiar să mă întorc acasă, la urma urmei era posibil că puţină odihnă să mă pună iar pe picioare. Harrad m-a convins însă că, dacă am pornit, măcar să privesc la ceilalţi zburători, să comunic cu ei. L-am întrebat de unde ştia că vor fi şi alţii, din câte îmi aminteam eu prima dată nu fusesem decât noi acolo, nici măcar nu puteam spune dacă Harrad şi Chava zburaseră şi ei sau m-au lăsat doar pe mine.

— În noaptea asta sunt ambele luni pe cer, se spune că interferenţa lor amplifica energiile, şi poţi vedea mai mult.

Am ieșit din oraș, și am ajuns din urmă un grup în mijlocul căruia se remarca djeballa albă a pastorului Wrong. Mi-am exprimat uimirea ca un preot participa la asemenea evenimente considerate în general păgâne, dar imediat mi-am amintit de toleranţă să necondiţionată, de faptul că este un preot al tuturor religiilor, şi în principal un preot al locurilor. Poate era unul din cei pe care Nordal îi numise experţi, aducători de veşti, vindecători de boli. L-am şi întrebat despre asta când ne-am apropiat. Mi-a răspuns că e prea bătrân pentru asta, dar o face pentru a-şi regăsi pacea spirituală şi pentru că se simte minunat, plin de vitalitate. M-am mirat că se considera bătrân, era un bărbat în floarea vârstei şi cu o energie fizică şi psihică de invidiat.

— Nu e vorba de vârsta fizică sau de caracteristicile fiziologice ale individului, ci de timpul petrecut pe planeta asta. Eu când am venit aici eram mult prea tânăr, încercam să-mi găsesc calea, nu mă pot compara cu fiii pământului, alimentaţi din naştere de energia planetei.

Din nou mi s-a părut că sunt depăşit de evenimente şi că ar

trebui să mă întorc acasă să dorm. Dar mi-am continuat drumul alături de Wrong, Harrad şi ceilalţi, iar când am ajuns pe marginea râpei mi-am căutat locul, semiconştient semiinstinctiv, am găsit un petec de pământ nisipos pe care m-am întins, eram obosit.

Când m-am trezit, în jurul meu nu mai era nimeni. Trebuie să fi fost foarte devreme, era încă întuneric, doar o pată strălucitoare între două stânci prefaţa răsăritul. Era cumplit de frig, dar spre surprinderea mea nu-mi îngheţase trupul, nici măcar degetele nu-mi erau reci, simţeam doar o uşoară senzaţie de disconfort datorită faptului că dormisem pe pământ tare. Probabil nimerisem încă o dată locul cel bun, vreun nod energetic care să-mi furnizeze căldura necesară. Am căutat pe cer cele două luni, dar nu se mai vedeau.

Mă simţeam bine. Am pornit repede spre oraş, dornic să mă apuc cât mai repede de muncă. Oare ce pierdusem în noaptea aceea? Ce s-a întâmplat cu „zburătorii" în timp ce eu dormeam, fericit încolăcit pe locul meu cel dătător de energie? Nu era acelaşi de data trecută. Am presupus că organismul uman, pus în acord cu energia planetei, îşi alege exact ceea ce are nevoie. Îl voi întreba pe Wrong despre asta. Divinitatea trebuie să aibă un răspuns la astfel de probleme. M-am gândit că nici supertehnologia nu mai e necesară, nici lupta pentru a-i da un nume Dumnezeului tău şi de a-i asigura supremaţia nu mai are rost, odată ce ai acces direct la esenţa energetică a planetei. Să fi înţeles pastorul Wrong şi discipolii săi asta? Să fi fost asta filosofia şi religia vechilor locuitori, să se fi unificat ei cu însăşi planeta?

Începuse să-mi fie frig. Poate chiar propriile gânduri îmi dădeau fiori. Trebuia să ajung la situl arheologic şi să reevaluez totul, din perspectiva unor fiinţe energetice. Nu mai întâlnisem aşa ceva, dar mitologiile tuturor civilizaţiilor vorbeau despre astfel de fiinţe. Erau oare îngerii lui Adelani vechii locuitori?

Era devreme şi nu venise încă nimeni la lucru. Alături, în mină, utilajele torceau continuu, zi şi noapte, dar şi acolo mişcarea era slabă. Am băut cafeaua singur în cort, apoi am coborât în sunt să privesc satul din noul punct de vedere.

Mă înşelasem. Nu eram singur. Am simţit că cineva mă priveşte – intens – şi involuntar mi-am întors ochii de la perimetrul delimitat cu cifre şi litere pe care-l analizăm.

— E punctul tău preferat? m-a întrebat, în stilul direct al coloniştilor, adolescenta slabă, cu părul negru şi ochi hipnotici.

— De ce trebuie să am un loc preferat?

Nu mă gândisem niciodată care parte a satului îmi plăcea mai mult. Preferam, desigur, vetrele caselor, unde vestigiile erau mai concentrate, dar şi drumurile sau urmele de culturi agricole erau interesante. Am vrut să-i explic asta puştoaicei, dar m-am bâlbâit îngrozitor. Mă contraziceam la fiecare două cuvinte. Era greu să-i povestesc despre bogăţia de indicii de pe rămăşiţele unei locuinţe în timp ce priveam o simplă piatra şlefuită, în jurul căreia nu mai găsisem aproape nimic.

— Presupun că e o piatră de hotar, am zis, încercând să trec la concret. Nu ştiu de ce simţeam nevoia să o impresionez pe fată.

— Hotar faţă de ce?

Din nou eram pus în încurcătură. Gândeam în termeni mult prea tereştri, restrâns de noţiunile de teritoriu şi proprietate.

— Tu ce zici că e?

Fata şi-a pus palmele pe piatră, a închis ochii, a inspirat adânc şi a recitat:

— Cel negru a luat piatra din tărâmul apelor şi a adus-o în lumina soarelui. Cel roşu a luat-o din lumină soarelui şi a adus-o în căldura casei. Cel verde a luat-o din casă şi a pus-o la rădăcina copacului. Cel alb a scos-o din nou în lumină. Aşa vede Carliţa.

— Cine e Carliţa?

— Eu.

— Cine e cel negru? Cel roşu? Cel verde? Cel alb sunt eu?

— Probabil că da. Ai o inimă curată şi pui multe la suflet. Iar piatră tu ai scos-o dintre rădăcinile copacilor, nu-i aşa?

Din ce în ce mai perplex…

— Nu era nicio rădăcină.

— Ba da, erau, dar timpul le-a transformat în praf. Ca şi pe alte lucruri. Iar pe oameni i-a transformat în îngeri.

— Îngeri?!

— Au învăţat să zboare.

Eram de-a dreptul zăpăcit. Nu înţelegeam prea bine dacă fata avea vreo informaţie reală, dacă îmi expunea propria sa interpretare sau pur şi simplu fabulă. Însă, de când eram aici, învăţasem că nu trebuie să încerc să-i înţeleg pe localnici. Nu în modul tradiţional.

— De unde ştii tu despre copaci şi îngeri?

— Eu văd. Şi tu vezi, dar încă nu ştii cum.

— Pentru că nu sunt de pe-aici?

A zâmbit. Simţise ironia din întrebarea mea, şi pentru o clipă m-am temut că o să-mi răspundă tot printr-o ironie şi o să mă usture rău de tot. Poate că părea o puştoaică excentrică, dar deja căpătasem respect faţă de ce se afla sub aparenţe.

I-am indicat un rest de zid aflat puţin mai departe.

— Acolo ce vezi?

A refuzat să se apropie.

— Carliţa vede, Carliţa nu traduce. Tu ceri răspunsuri de-a gata.

— Mă crezi leneş?

S-a apropiat de mine şi m-a privit în ochi. Tăcea. Eram derutat, mă temeam să-i întorc privirea, în acelaşi timp mă simţeam atras de ea şi nesigur. I-am privit faţa, nu ochii, şi atunci am observat ce avea deosebit. Nu purta djeballa.

— Nu.

Am tresărit. Putea fi răspunsul la întrebarea pe care i-o pusesem înainte, sau la uimirea mea interioară. Doar erau atâtea bizarerii pe planeta asta, faptul că ea să-mi poată citi gândurile nu mai era ceva de neconceput.

— De ce nu porţi djeballa?

— N-am nevoie. Nu mă arde soarele. Pot să urc şi în munţi dacă vreau, pe urmele călătorilor din vechime.

M-am cutremurat. Parcă aveam în faţă un alter-ego întunecat al lui Adelani. Călători din legende, copaci şi îngeri. Ca o obsesie, cu diverse fete. Carliţa, generaţie mai nouă, putea să se fi adaptat mediului, un mutant capabil să suporte radiaţiile solare şi aerul rarefiat al înălţimilor, asta ar fi fost o explicaţie logică. Dar ea, cu palmele pe o piatră veche, vedea organic ceea ce Adelani vedea prin arta, pastorul Wrong prin religie, iar maiorul Nordal, Harrad, Chava şi mulţi alţii acceptau prin toleranţă şi blândeţea sufletului. Dacă viitorul era Carliţa, cine era trecutul? Cine erau călătorii? Cine construise satul?

Am luat-o de mâna şi ne-am plimbat în tăcere prin tot perimetrul arheologic, pe lângă fiecare piatră, pe lângă fiecare ciob, privea totul şi nimic în mod special, nu s-a oprit nicăieri, nu a atins nimic, nu mi-a dat niciun alt indiciu. Dacă aş fi întrebat-o direct probabil mi-ar fi spus din nou că vreau răspunsuri de-a gata. N-aş fi refuzat un răspuns de-a gata. Ceea ce refuzam era un răspuns pe care să nu-l înţeleg. Şi încă nu mă simţeam capabil să înţeleg aşa cum

trebuiau înţelese astfel de lucruri.

Când a plecat, m-am uitat mult în urma ei. Mergea uşor, fără grabă, ca o fantomă. După ce mi-a dispărut din raza vizuală, m-am întrebat dacă va merge pe jos până în oraş sau îşi lăsase pe undeva scuterul. Ridicol! Începusem deja să-i atribui calităţi supranaturale. Poate se adaptase soarelui, dar distanţa era prea mare. Am zâmbit în sinea mea, iar o luasem razna.

M-am întors la treaba mea. Pe când încercam să datez nişte cioburi de ceramică, mi-a venit o idee. Poate aparatura nu-mi spunea totul. Poate era nevoie de vederea Carliţei, de zborul lui Chava sau Harrad, de arta lui Adelani, de apropierea de Dumnezeu a lui Wrong… Să încerc să zbor şi în zbor să aflu răspunsurile pe care ştiinţa nu putea să mi le dea. Am strecurat un ciob în buzunarul djeballei. Un mic furt conştient. Nordal şi, pe Pământ, autorităţile în materie aşteptau raportul meu. Ce frumos ar fi că, în loc de date istorice şi ipoteze logice despre evoluţia şi decăderea unei civilizaţii, să primească descrierea unui zbor deasupra prăpastiei! Nu, domnule Director, nu ştiu nimic despre organizarea militară a vechilor locuitori, intuiesc ceva despre natura lor spirituală, habar n-am de ce satul seamănă atât de mult cu cele terestre, dar iată, am învăţat să zbor!

Am devenit înger.

Înger, eu, un biet cleptoman?

Dar mai înainte de a zbura, voiam să arăt micul meu artefact la cât mai mulţi oameni şi să le ascult părerea. Cu alte urechi. Am hotărât să nu zbor decât după ce bucată de ceramică trecuse cel puţin prin mâinile tuturor cunoscuţilor.

Mai întâi i l-am arătat lui Nordal. L-a atins cu veneraţie, i-a mângâiat suprafaţa cu degetele lui fine.

— E frumos. E un obiect lucrat cu suflet. Cred că te simţi bine când ai aşa ceva în casă.

— Deci, locuitorii satului erau fericiţi?

A zâmbit complice.

— Ştiu la ce te gândeşti. Cum o să transmiţi pe Pământ uimitoarea ta descoperire ştiinţifică: „Locuitorii acestei planete erau fericiţi”! Am trecut şi eu prin asta, şi a trebuit să inventez tâmpenia aia cu organizarea militară a comunităţilor izolate. Acum îmi pare rău, pentru că am lansat o ipoteză greşită. Ai venit tu şi ai înţeles adevărul, dar puteau veni alţii, mai puţin deschişi…

— Chiar am înţeles adevărul? Intuiesc ceva, dar nu ştiu ce forma să-i dau, nu ştiu cum să-l exprim ca să înţeleagă toată lumea. Ca să-l înţeleg eu, în primul rând!

— Adevărul nu e chiar atât de absolut cum ne-au învăţat în copilărie. Şi mai ales nu se încadrează în reguli. Dacă ai suficient curaj, poţi să-l recunoşti. Dar nouă, oamenilor, ne lipseşte în general curajul.

— O să încerc să mă apropii de adevăr zburând, am spus brusc, deşi iniţial nu intenţionasem să-i împărtăşesc lui Nordal hotărârea mea.

El mi-a zâmbit cu aceeaşi blândeţe şi înţelegere care mă dezarmase din prima clipă.

— Îţi doresc succes!

Ne-am strâns mâinile prieteneşte şi am plecat mai departe, cu ciobul în buzunar, ca un pelerin în căutarea locurilor sfinte.

La uşa lui Adelani am ezitat puţin. Ar fi trebuit să-i explic şi comportarea mea de data trecută, nu puteam să dau buzna pur şi simplu şi să-i vorbesc de problemele mele ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Dar ea nu m-a lăsat să vorbesc. Am revăzut copacii şi îngerii, în timp ce Adelani a schiţat din câteva linii vasul din care credea că ar face parte ciobul meu. Avea aproape aceeaşi formă cu cea pe care o obţinusem prin extrapolare cu instrumentele ştiinţifice, dar în simplitatea să extrema desenul reprezenta un obiect lucrat cu suflet. Într-adevăr, vechii locuitori trebuie să fi fost fericiţi.

La plecare m-a mângâiat duios pe obraz.

— Nu mă mai iubeşti... Vrei să ai totul, şi ce e în noi şi ce e dincolo de noi, dar ţi-e frică.

— Nu-mi mai e frică, am zis, şi chiar era adevărat. Nu-mi mai era frică, nici ruşine, începusem să merg, cu paşi ezitanţi încă, dar singur.

I-am sărutat palma şi am plecat. Acum o iubeam altfel.

M-am plimbat mult timp pe străzile oraşului. Oamenii aceia îmbrăcaţi la fel, care îşi vorbeau direct şi se comportau ca şi cum ar fi făcut parte dintr-o frăţie, nu mă mai speriau, nu mă mai surprindeau gesturile lor, cuvintele lor. Nu făceam încă parte din frăţia lor, dar nici străin nu eram. M-am apropiat de doi copii care se jucau cu un câine şi le-am arătat ciobul. Nu mi-au spus nimic, decât că e vechi şi frumos. Cred că în sinea mea sperasem ca toţi cei tineri să fie Carliţa. Deja îmi era dor de Carliţa. Dar cei doi copii, chiar dacă „vedeau”, nu păreau conştienţi de asta. După ce l-au analizat ei, l-au arătat câinelui, care l-a

adulmecat şi a dat bucuros din coadă. Până şi câinii erau fericiţi. Mi-am amintit de conversaţia cu câinele luminos din prima mea noapte, şi cât mă ruşinasem din cauza asta. De ce oare? vorbim cu prieteni, cu necunoscuţi, cu animalele din casă, cu obiectele, vorbim singuri. Care e diferenţa? În toate cazurile primim un răspuns. Poate nu cel aşteptat, dar, dacă suntem suficient de atenţi, primim un răspuns care ne poate fi de folos.

Începuse să se întunece şi să se facă frig. Dacă aveam noroc, puteam întâlni destui dintre oamenii care se adunau să mănânce la Harrad. Ciudat – abia acum mi se părea ciudat – deşi Nordal îmi spusese că sunt persoane specializate în zbor, niciodată nu mă interesasem care anume sunt. Poate pastorul Wrong, sau Harrad, Chava, în mod sigur Carliţa. Sau nu? Putea fi oricare dintre necunoscuţii pe lângă care treceam, dintre colegii mei de pe şantier sau dintre copiii care se jucau pe străzi.

Chiar am avut noroc. La Harrad era multă lume în seara asta. Am auzit râsul răsunător al lui Chava, care m-a observat şi el şi mi-a făcut semn să mă alătur grupului vesel. L-am recunoscut pe tânărul slab, şi mai era o bătrână negresă cu păr alb şi faţa zbârcita. Mâncau legume şi beau vin, iar bătrâna povestea anecdote din tinereţea ei petrecută printre stele – am înţeles că participase la fondarea a trei colonii terestre. Ştia povesti despre planete îngheţate sau fierbinţi, despre deserturi, mlaştini şi păduri şi gheţuri veşnice, despre animale stranii, despre oameni puternici, curajoşi, inventivi sau doar ciudaţi, poveşti pe care le trăise sau le auzise de la alţii, sau poate le inventa pe loc, nu mai conta, erau poveştile dintotdeauna ale exploratorilor.

Am spus povesti şi noi ceilalţi. Trăite sau auzite. Era aproape ca în prima seară, când simţisem cum încep să cadă barierele. Doar că acum eram mult mai conştient. Dar încă nu pe deplin conştient.

Bucata mea de ceramică a trecut din mâna în mână, şi toţi cei prezenţi şi-au spus părerea. Am remarcat faptul că se foloseau exclusiv de repere umane – destinaţie, mod de fabricaţie, loc de păstrare, arta decorativă, toate erau parte a unei civilizaţii umane. Necunoscută, dar umană. Ştiam că puteau construi drumuri, case solide, sisteme de canalizare, aveau vase de ceramică fină, ţesături din fibre vegetale, păreau a fi la fel ca noi deoarece foloseau obiecte asemănătoare, dar erau oare chiar la fel, cum era societatea lor, cultura lor? Refuzăm să gândesc în termeni tereştri pe o planetă a cărei energie o simţeam

rodind în ființa mea, o planetă pe care se redeșteptaseră îngerii.

Am început să râd, iar începusem să fabulez, să văd îngeri peste tot. Și în timp ce râdeam, mă gândeam, oare cum râdeau EI, îngerii, vechii călători din pădurile unei planete deșertice? Poate aveau un mod aparte de a râde, ca o cascadă de culori muzicale într-un dans de gheţuri sparte, sau poate râdeau lipindu-şi faţă de pământ și ascultând, o inversare necesară între cauză și efect, iar lumina creştea în interior și exterior comunicând „sunt fericit".

Vechii locuitori erau fericiţi. Peste milenii, noii locuitori, adunaţi în jurul unei mese cu legume și vin, sunt fericiţi.

Dar eram, oare, pe deplin fericit? Îmi lipsea ceva.

I-am întrebat cum aş putea s-o găsesc pe Carliţa. N-au părut deloc surprinşi; cel mai surprins am fost tot eu.

— Vrei să-ţi priveşti demonii în faţă? Dacă te simţi pregătit, du-te s-o cauţi, ea te poate elibera.

Mi-au indicat un deal la sud de uzină de apă. Carliţei îi plăceau zonele înalte. Eu nu ştiam de care demoni vreau să mă eliberez, însă simţeam nevoia s-o văd, s-o înfrunt și să-i pun întrebări.

Am plecat în căutarea ei, mă simţeam şi negru, şi roşu, şi verde, şi alb. Ameţit de aerul serii, mi se părea că văd din nou luminile din oameni, sau poate doar ştiam că sunt acolo. Voiam să ajung lângă Carliţa, şi ea să-mi spună cum e lumina mea, dacă e caldă şi strălucitoare sau încă mai are nevoie de timp şi de ajutorul altor lumini calde şi strălucitoare ca să-şi găsească propria dimensiune.

Era acolo sus pe culmea dealului, tot fără djeballa, cu părul despletit, avea părul foarte lung şi negru şi lucios. M-a văzut şi mi-a făcut semn cu mâna, ca şi cum m-ar fi aşteptat. Când am ajuns lângă ea gâfâiam, n-a spus nimic aşteptând să-mi revină sufletul, nu s-a uitat prea mult la mine ci a arătat cu un semn vag panorama oraşului acoperit de noapte şi punctat de luminile caselor. Am privit un timp amândoi, în tăcere, apoi m-a întrebat:

— De ce crezi că n-ai găsit nicio urmă fizică a locuitorilor satului?

Era problema care îmi dădea cele mai multe bătăi de cap.

— Presupun că aveau un cult al morţilor prin care rămășiţele fizice erau făcute să dispară.

— Sau nu aveau morţi.

Am întors capul spre ea, surprins.

— Atunci ar fi şi acum aici. Tu crezi că sunt?

— Au plecat.

— Au învăţat să zboare?

— Nu râde. Zborul e o noţiune foarte cuprinzătoare. De exemplu, tu crezi probabil că e necesar un mijloc de transport şi o direcţie – în sus?

— Poţi să zbori şi cu gândul.

— Vezi? Cu gândul, spre interior.

S-a întors spre mine şi mi-a luat capul în mâini, obligându-mă s-o privesc în ochi. Erau mari, întunecaţi, adânci, hipnotici, cădeam, cădeam, liniile lumii se curbau asimptotic spre mine, cădeam amândoi în gol, nici spaţiu nici timp nu mai existau, o vreme am simţit filamentele de lumina înconjurându-mă dar nu le-am putut urmări, până s-au strâns ca un cocon în jurul meu, m-am recunoscut, eram un eu privit dintr-un punct aspaţial într-o dimensiune nedimensionala, şi ceva care semănau cu culorile dar nu erau culori erau spaimele şi angoasele mele, dorinţele niciodată mărturisite, tot ceea ce nu voiam să văd în mine şi ceea ce refuzam să recunosc, ştiam că trebuie să le găsesc un loc în coconul luminos şi atunci acesta şi-ar fi căpătat căldura şi strălucirea adevărată, în echilibru cu toată lumina lumii din care făceam şi eu parte. Am încercat să îndepărtez de la mine sentimentele de teamă şi ruşine care îmi umbriseră o mare parte din viaţă, acum nimic nu mi se mai părea reprobabil, dar nu ştiam cum să denumesc ceea ce se petrecea cu mine, am vrut să-i spun regăsire a echilibrului interior şi a siguranţei, dar cuvintele nu mai erau cuvinte. Am identificat o senzaţie de ameţeală, de vârtej într-o pâlnie, şi m-am luptat să scap, m-am străduit să-mi caut trupul, mi-am localizat tâmplele pe care le simţeam apăsate, şi am revenit la mine însumi. Eram tot acolo pe deal, pierdut în ochii Carliţei, contemplându-mi viaţa, nu ştiam de când stau aşa şi o privesc, poate că nu trecuse decât o clipă. M-a mângâiat pe faţă şi m-a îmbrăţişat strâns, mă sărută pe tâmple, pe obraji, pe gât, şoptindu-mi:

— Bietul de tine…

Mi-am dat seama că îmi curgeau lacrimile.

Îmi înfruntasem demonii. Nu-mi aminteam cum, dar simţeam ca o făcusem şi mă eliberasem, aşa cum mi se spusese.

Am stat mult timp acolo, plângând, îmbrăţişându-ne, pierduţi unul în altul.

Apoi m-am întors acasă și, deși se lumina de ziuă, am căzut într-un somn adânc, fără vise.

M-am trezit cu o senzaţie neclară de bine, cum mi se întâmplase de multe ori de când venisem aici. Ar fi trebuit să mă duc la lucru, chiar dacă era deja târziu. Trebuia însă să-mi regândesc – din nou – metodele de lucru şi chiar scopul. Avusesem mai înainte revelaţia unor fiinţe spirituale trăind în armonie cu planeta, acum trebuia să mai urc o treaptă, adică să le şi înţeleg. Faptul că eu însumi învăţăm, că mă puteam adapta, mă făcea să cred că înţelegerea era posibilă. În seara trecută reușisem să mă înţeleg chiar şi pe mine. Şi să mă iert.

Aş fi vrut să pot restaura vechiul sat, să-l fac să trăiască din nou. Nu ştiam însă cu ce să încep.

Am ieşit să mă plimb, să-mi caut inspiraţia pe străzile coloniei printre cei care, trăind de mult aici, începuseră să fie în acord cu energia planetei. Poate că pastorul Wrong ar fi putut pune mai bine în cuvinte intuiţiile mele de novice. Evitasem să abordez de fata cu el probleme de religie, temându-mă de încercările de îndoctrinare cu care eram obişnuit pe Pământ. Acum însă ştiam că aici nu era aşa, religia nu era propriu-zis religie, iar Wrong era cu totul altfel. Despre vechii locuitori, pelerini sau îngeri, tocmai cu el trebuia să vorbesc.

În toate culturile vechi, comuniunea cu natura şi stilul de viaţă simplu era asociat cu o spiritualitate sporită, exprimată mai apoi în artă şi religiozitate. Eram din ce în ce mai convins că mă confruntam cu o astfel de cultură. Îmi lipsea totuşi ceva, poate o verigă în lanţul raţionamentului sau poate doar un mod de exprimare logic, şi nu l-am mai căutat pe Wrong, ci am intrat mai întâi în biserică, să mă gândesc la ceea ce începusem să intuiesc încă de câtva timp şi abia acum mi se cristaliza în minte.

Biserică era o încăpere goală, înalta, scăldată într-o lumină discretă, lipsită de orice ornament sau element distinctiv, înăuntru erau câţiva oameni aşezaţi pe jos care nu mi-au dat nicio atenţie. Prins în gândurile mele, nu m-a surprins deloc aspectul său neutru. Trecusem de faza în care obiceiurile locului mă uimeau, sau poate că făcea parte din procesul de revelaţie prin care tocmai treceam şi ştiam că exact aşa trebuie să fie.

M-am aşezat jos sprijinit de un perete. Deci, ne aflam în punctul în care fiinţele care populau planeta devin conştiente de sine. Înţeleg apartenenţa lor la pământ, pădure şi cosmos. Această înţelegere se

pierde cu timpul, după cum arata istoriile celorlalte civilizaţii cunoscute. Locuitorii acestei planete n-au pierdut-o. Ceva anume – demonstrabil fizic sau nu – a păstrat vie legătura dintre energia cosmică, energia internă a planetei şi fiinţele care o populau. Acum, noii colonişti deveneau parte din această energie şi se adaptau la noua lor condiţie. Arătându-mi o simplă piatră, Carliţa îmi descrisese drumul de la fluidul primordial la starea materială, la identitatea de sine apoi la corespondenţa cu mediul, şi din nou la lumina cosmică. Puteam acum dată satul ca fiind undeva între scoaterea din casa a pietrei şi punerea sa la rădăcina pădurii. Crengile s-au ridicat spre cer, soarele a coborât prin ele până la rădăcină şi piatra a simţit cerul şi cerul a simţit piatra. Omul a învăţat să zboare şi a devenit înger…

Înger…

Am tresărit. Alunecasem şi în cădere m-am lovit cu capul de podea. Cineva a râs. Nu m-am simţit prost. Mă durea capul şi probabil îmi creştea un cucui, un necunoscut râdea de mine, şi eu nu mă simţeam ridicol. M-am ridicat şi m-am reaşezat în poziţia iniţială, am râs şi eu, mă simţeam atât de bine.

Wrong mă aştepta în chilia lui, cu fructe şi vin.

— Vreau să-ţi spun o poveste. Una din multele pe care le ştiu, dar singura pe care am căderea să ţi-o relatez. E despre un tânăr preot care credea că îl descoperise pe Dumnezeu. Vorbea mult, tare şi fără rost. Spunea că drumul spre Dumnezeu e drumul spre libertate, dar punea condiţii, multe condiţii. Ştii cum îl cântau pe la spate? „Pastorul Wrong ce vinde libertatea în colivii de aur”. Credeau că am un nume predestinat. Ştiu că sună poetic, de asta mi-a şi rămas în minte. Chiar dacă suna frumos, nu e bine să fii un om care vinde libertatea pe bucăţele, închise în colivii de aur. Eu nu ştiam să deschid uşa acestor colivii. Am fost trist. Am plecat. Am rătăcit. M-am oprit într-un loc cu oameni ciudaţi, frumoşi, perfecţi în simplitatea lor. Am învăţat de la ei. Ei nu aveau nevoie de un translator în a se adresa lui Dumnezeu, căci Îi vorbeau direct. Aşa m-am vindecat de aroganţă, şi am început şi eu să-l vorbesc direct.

Am tăcut un timp, nu ştiam ce să-i spun. Povestea lui nu era o simplă confesiune sau o fabulă moralizatoare. Era în legătură cu mine, cu misiunea mea, cu planeta. Am încercat să-i spun că şi pe mine şederea aici m-a transformat.

Dar i-am spus că nu mai vreau să caut morţii satului. Ei, vechii

locuitori, nu aveau morţi. Ei plecaseră. Carliţa avea dreptate.

— Ah, Carlì… a oftat Wrong. Ea nu face delimitarea între rău şi bine, ea integrează totul. Binele nu are rost fără rău, n-ar mai fi Bine. Cei ca ea ne fac compleţi.

O rază întârziata cădea pe carafă cu vin, provocând un soare în miniatură. M-am concentrat asupra lui, cu ochii larg deschişi, până când m-am identificat cu lumina şi căldura sa.

— Mă întreb dacă nu cumva am dezgropat vatră tuturor lumilor, treaptă care ne-a făcut conştienţi de natura noastră spirituală. Călătorii lor plecau să moară în lumile noastre…

Roşu, cald, soarele de pe masa noastră, ca o inimă luminoasă.

— E un fapt probat, pe măsură ce o societate avansează tehnologic, pe măsură ce îmbătrâneşte, din ce în ce mai puţini indivizi rămân sensibili la adevărurile esenţiale. Toate civilizaţiile pe care le cunoaştem, inclusiv cea terestră, au nostalgia trecutului în care omul şi natura erau una, a legendelor în care Pelerini au coborât din ceruri şi au adus lumina cunoaşterii.

— Şi te întrebi: de ce tocmai noi? De ce tu? Suntem o rasă cu apucături nu tocmai agreate de comunitatea galactică. Iar tu, scuză-mă, eşti un anonim stigmatizat de propria ta societate. Prin ce miracol avem noi, tocmai noi, acces la lumină? Prin ce miracol tocmai tu ai fost binecuvântat cu darul înțelegerii?

Ezitam încă. Dar lumina limpede, roşiatica, a soarelui lângă mâna mea îmi năpădea gândurile, clarificându-mă, liniştindu-mă. Oare chiar aveam darul înțelegerii? De ce trebuia să vin tocmai eu să explic asemenea lucruri? Devenisem verigă de legătură între străbuni şi lumea modernă? Oare să fi fost eu la înălţimea acestui rol?

— Înseamnă că ne-am întors acasă şi am reconstruit vatra satului, am spus cu jumătate de gură. Prin Carlì şi ceilalţi, prin noi, vechii locuitori au revenit… Dar unde sunt pădurile şi Călătorii şi îngerii?

— Du-te să-i cauţi, mi-a spus Wrong ridicându-se. Acum tu vorbeşti direct cu Dumnezeu, fii Călător, du-te în pădurile din munţi şi redă-ne îngerii!

Mi-a întins o djeballa albă, nouă, pe care am îmbrăcat-o. Eram acum amândoi în alb. Nu ştiu de ce, privindu-l, i-am văzut în spate, lângă umeri, o pereche de aripi diafane, mari, sclipitoare. Ajungeau până la pământ.

Am ieşit pe străzi şi toţi erau la fel, luminoşi, cu aripi, mai mari sau mai mici, pe care uneori le deschideau larg şi zburau. Câţiva mi-au presărat flori albe în păr şi la picioare. Eram acasă. Rătăcisem o viaţă, un fragment de eternitate, dar acum eram acasă.

Am părăsit oraşul şi m-am îndreptat spre munţi. Am mers un timp pe jos, apoi mi-am desfăşurat aripile, imense, şi m-am înălţat. Auzeam foşnetul pădurilor. Era casa mea. A tuturor. O casă mare, plină de iubire.

Tot Universul era al meu. Al nostru. Toate rasele, toate speciile, toate variaţiile naturii, erau unul şi acelaşi lucru. Suntem Călători prin însăşi natura noastră. Orice am căuta, oriîncotro ne-am îndrepta, de fapt, mergem acasă.